

Mälestuslaastud

1925. aasta oktoobris tuli mulle kirjalik kutse. Ma olin teretulnud õpilasena Pürksi kodumajanduse ja põllutöö rahvaulikooli.

Esimene eriti selgelt meelde jäänud mälestus Pürksi ajast on mul sama aasta 13. detsembrist, Lucia-päeva hommikust.

Juba kell 6 hommikul oli meil kooli suures saalis kohvilaud kaetud ja küünlad süüdatud. Terve kooli pere oli kohal. Ka Pürksi mõisa töölised olid külla kutsutud.

Sääl kohvilauas istudes kuulsime siis esimest korda elus raadiot, rootsi raadio saatis parajasti Lucia-laulu.

Mäletan, et sääl lauas istus üks väikest kasvu, suure valge habemega onu, kelle hüüdnimeks oli Suur Mats. Tema ütles suures hardumuses raadio kohta: «Suur

Sain suure kiituse osaliseks. Kellelgi teisel ei olnud rektori arvatess töö nii hästi õnnestunud, ta luges selle koguuni kõigile ette. Eduard Tui oli Pürksis sel ajal eesti keele õpetaja.

Uue aasta alguses 1926 sain oma erilisele huvialale. Alustasin siis kangakudumist proua Ester Adelberti juhendamisel. Õppisin mustri järgi kuduma, see oli väga huvitav ja põnev. Alguses kudusin uudset pitsikirja kangast (= halkrus) nelja niie ja kuue tallapuuga, hiljem kaheksa niiega drelli. Karjakasvatuse õppime vastsündinud vasikaid toitma. Kui palju piima tuleb anda ühepäevasele, kui palju kolmepäevasele vasikale — seda mäletan veel tänapäeval! Ka lehmaliipsmisest võtsime osa. Meiereis tegime piimaproove, mäletan, kuidas seda aparati agronoom Adelberti ju-

Pildil seisavad: Marta Kopamees, Marta Talberg, Louisa Nyman, Elmeri Schönberg, Aleksander Besterman

istuvad: Anders Aspelin, Maria Thomson, Joks Marta Thomson, Jakas Axel Heldring, Agneta Ahlström

Jumal, küll sinu inimesed on targad!»

Alguses oli mul Pürksis palju tööd rootsi keele õppimisega, aga kõik, nii õpetajad kui ka kaasõpilased, olid mulle suureks abiks. Jõulupeoks õppisime ühe laulu — Hängu rootsi keeles: dansleken «Här kommer Simon fran Celle». Tegelasest olid viis ametimeest ja nende prouad. Mina olin pargameister ja minu proua osa mängis Anders Aspelin, tol ajal 16-aastane poiss. Tal oli seljas rektoriproua öösärk. Minul olid suured padjad nii ees. Minul olid küljel — nii olid rektor Per Söderbäck'i tennisemänguriided mulle päris parjad.

Teised osalised olid linnapea, vätsep, kingsepp ja korstnapühkija, kõik oma prouadega. Riie-

hendamisel käsitsi ringi väntasin.

Aeg-ajalt olime köögitoöl, siis tuli üks nädal pereneast määgida ja kaasõpilastele sööki valmistada. Algajal toidukeetjal oli see muidugi raskustega seotud, ei teadnud, kas toit saab sööjatele moka järgi, alles söögilauas saime kuulda, kuidas oli õnnestunud. Ükskord proua Söderbäck küsis majapidajalt (Lisa Aman), kes selle sousti on teinud. Minul kohe hirm nahas: mis nüüd viga? Aga siis tuli välja, et olin hea teinud, sain Anna Söderbäckilt kiita!

Koguni imikute tervishoidu saime õppida, kuid seda ainult teoreetiliselt.

Kooli töökava oli mitmekesine. Mulle oli rootsi keel täiesti võõras, alguses pidin ma viimase kui

1928. aasta sügisel korraldati karja- ja tööhobuste kasvatuse loenguid. Kõnelejad olid rektor agronoom Emil Adelbert ja hobusekasvatuse konsulent A. Niilo. Nagu pildilt näha, oli huvi selle ala vastu kohutavalt suur.

tus oli vastavalt igaihe ametile. Nii publikul kui meil endil oli väga lõbus.

Jõuluvaheajaks saime ülesandeks koguda andmeid kodukoha kommete kohta. Töö pealkiri oli «Seder och bruk i min hembygd fran jul till pask». Tegin selle kirjatöö Eduard Tui abiga, kaasõpilaste eest salaja,

ühe kirjatöö ümber kirjutama. Töötasin aga hoolega ja (imede ime!) kevadpühadeks olin nii kaugele jõudnud, et olin ühe kirjatöö ilma vigadeta teinud.

(Jätkub)